

Ako želite še takih lekcij, oglasite se zopet, če pa ostanete pri svojih trditvah glede ženskega delovanja, vedite, da je to le grd izrastek in ne le nekak — tretji spol!

Gospa Meranova je spremila Irmo Svobodo do vrat. Leta je pa po stopnicah skakljaje pevuckala: — Zastareli nazori, zastareli nazori, oj! —

Spominu.

Šel sem zadnjič potoglav.
Vest me je globoko pekla,
glasovito stokrat rekla:
Ah, kar delaš ti — ni prav!

Pa zakličem! Hej, spomin!
Ti govori, verni sin!
Mar sem takrat srečen bil,
dokler sem le vodo pil? —

Anton Medved.

Spoštovanim sotrudnikom, sotrudnicam in čitateljem.

S to številko neham urejevati »Slovenko«, zato se kot bivša prva slovenska urednica obračam s par vrsticami do sotrudnic in sotrudnikov ter čitateljev in čitateljic.

Vsak začetek je težek in začetek urejevanja prvega slovenskega ženskega lista ni bila v naših razmerah baš lahka stvar.

Ko sem pred tremi leti stopila v kolo urednikov, pisal mi je nek slovenski literat: »Urejevati list je sploh težavno, urejevati slovenski list še težavnejše a kaj še le urejevati slovenski ženski list«!

In drugi tudi znani naš leposlovec svaril me je tedaj, da naj nikar ne prevzamem te zadače ter mi zajedno citiral osodo raznih naših slovenskih listov in dodal: »Verujte meni, ki Vam govorim iz lastne izkušnje, da prav oni in one, ki Vas nagovarjajo, da sprejmite to nehvaležno delo, prav oni, ki Vam obečajo največ pomoči, pusté Vas najprej na cedilu in se poskrijejo za plot«.

In mož je govoril resnico.

Seveda so se vsi oni in one poskrili in poizgubili tudi zato, ker niso bili zmožni, da bi pomagali. Mesto njih oglasilo se je pa mnogo drugih, ki ob osnovanji lista niso niti zinili in o katerih

nismo do tedaj niti vedeli, da so... Ker bi o talentu teh sotrudnic morda ne bil nikoli zvedel slovenski svet, ker je te talente poklicala na dan uprav »Slovenka«, ne kesam se, da sem kedaj prevzela uredništvo tega lista. Kristina, Vida, Zorana, Marica II., Bogomila, Zagorska, Desimira, Mokriška, ta imena slovenskih pesnikinj, katere je poklicala »Slovenka« v življenje, ne smejo več ugasniti. Zasluga ni moja, zato lahko smelo rečem, da prav gledé pesmi stoji dosedanja »Slovenka« (posebno zadnji dve leti) prav lahko ob strani naših najboljših lepopolvnih listov, ne da bi ji bilo treba zarudeti. Nikoli bi ne bila mislila, da je naš narod tako «strašno poetičen», ko bi ne bila sama urednica ter bi ne videla, koliko prihaja tega blagá. Pesmi in samo pesmi: dolge, kratke, sentimentalno zaljubljene, modre, cinične... Poleg vseh pa prošnja, da bi čim prej zagledale beli dan v predalih »Slovenke«. Ali veliko je poklicanih pa malo izvoljenih, ta svetopisemski izrek velja tu bolj nego kje drugje. Vkljub tolikim pesnikom vrstila so se skoro vedno vendar le gori navedena imena, le tuintam posrečila se je komu kakova dvokitična štirivrstična pesmica, ki je prinesla med gori imenovane pesnikinje nekaj izpremembe.

Med tem ko sem bila s pesmimi založena tako dobro in sem imela s pesnikinjami posebno srečo, bila sem gledé proze skoro vedno v zadregi. Te je prihajalo le malo in še to bi bila večasi najrajši zavrgla, ko bi smela izbirati.

Razun prvega letnika, kjer so se nekatere moči poskušale a po enem ali dveh spisih se že izpisale, zavedajoče se, da za pisateljevanje ne zadostuje le dobra volja, imela sem za povesti izmed ženskih dobro le *Zofko Kvedrovo* za resne, za poučne in gospodarske članke pa lani posebno *Marico II.*, vsa tri leta pa *Danico*, katere članke bode sedaj prevajala na češki jezik gospa Stana Stejskalova.

Pripovednih spisov sem sicer dobivala nekaj, a pripovednih talentov našla sem, žal, prav malo. Ker teh pripovednih spisov nisem hotela natisniti, rekli so mi, da sem preizbirčna. Hm — pač bi rada bila izbirčna, ko bi le imela kaj izbirati! Nekatere povesti in črtice sem tuintam dala natisniti, mislé, da postane sčasoma ta ali ona dobra moč. Vsakdo, ki je leposlovno le nekoliko izobražen, mi poreče, da sem prav ravnala in če sem rajši prinašala prevode nego slabe originale, mi takov izobraženec tudi ne zameri. Ali tudi s prevodi ni bilo mnogo sreče. Tako mnogo krasnega imamo v sorodnih slovanskih jezikih in tako malo znamo izbirati!

Tudi sem morala večkrat slišati očitanja, da list prinaša premalo stvari tičočih se ženske in ženskega vprašanja. Ali morda nisem čutila tega sama najbolj?

Toda kje in odkod jemati takih spisov, ako naše ženstvo še ne more seči tako globoko v te razprave?

Čujem, da obrne moja naslednica vso pozornost prav tem spisom in tako je prav. Nadejam se, da bode list jako lepo uspeval, ker bode mogla moja gč. naslednica posvetiti listu in njegovemu procvitu vse svoje misli.

Dal Bog, da bi »Slovenka« vzbudila med našim ženstvom toliko sposobnih sotrudnic, da bi postala prav skoro v pravem pomenu — ženski list.

Vsem gg. sotrudnikom, osobito gg. Medvedu, Sundečiču, Vetušekovu, Kristanu, Benkoviču, Dolencu, Goestlu, Zavadilu, Kleinmayrju kakor prej imenovanim sotrudnicam: Kristini, Vidi, Bogomili, Danici, Zorani, Márici II., Ivanki, Zofki Kvedrovi, Desimiri, Mokriški, Feodoru in vsem, ki so mi količkaj pomogli, zahvaljujem se presrčno ter se nadejam, da ostanejo tudi nadalje listu podporniki.

Svoji gč. naslednici pa kličem: Začela sem delo, vodila je tri leta gotovo ne brez težkih žrtev, sedaj nadaljujte Vi, da bo list lepo rastel in cvetel.

V Trstu, koncem decembra 1899.

Márica.

Zakaj srečen?

Pa kateri vrag me je premotil,
da sem se v vinski hram napotil
Ugašat žejo, pit in pit,
še pozno v noč ne vina sit!?

Ne Lucifer, ne nižjih kateri.
Jaz sebi sam. Tako osamljen
zazelel sem po sladki meri.
In bil sem srečen, ker — omamljen.

Anton Medved.

Književnost in umetnost.

Povesti. Spisal *dr. Ivan Tavčar*. VI. zvezek. Založil pisatelj. Dobiva se v knjigotržnici *Ig. pl. Kleinmayer & Bamberg v Ljubljani*. Cena mehko vezani knjigi gld. 1.20, v platno vezani 1.50, v pol usnja gld. 2.10.